

Leesbevordering en literaire vorming op De Ontdekking 2016-2017

Visie op lezen

Goed kunnen lezen is een voorwaarde voor succes op school en voor succes in de huidige en toekomstige samenleving.

De leeservaringen van kinderen bepalen goeddeels het latere leesgedrag. Naast het besteden van veel aandacht in het onderwijs aan de kwaliteit van de instructie en interventies voor technisch en begrijpend lezen, is het maken van leeskilometers net zo'n belangrijke voorwaarde om goed te leren lezen. Leeskilometers maken vraagt om leesmotivatie en dient dus gepaard te gaan met plezier in lezen. De combinatie van leesmotivatie en leesplezier brengt een duurzame ontwikkeling van een positieve leesattitude tot stand.

De school heeft een taal-/leesprotocol, waarin vorm en inhoud van het leesonderwijs staat omschreven.

Hiernaast is er het bestand 'lezen op De Ontdekking', waarin omschreven staat wat er goed gaat en wat we doen, en de omschrijving van een verbetertraject voor begrijpend lezen.

Deze twee documenten en dit leesplan zijn digitaal te vinden in de bewaarmap.

Hoe ziet dat er binnen de school uit?

- De leesomgeving is uitnodigend, met name in de lettertuin. In alle klassen is een rustige leeshoek te vinden.
- Er is een aparte, goed gevulde bibliotheek voor de kleuters (Verhaal Centraal) en een voor de kinderen van de groepen 4 t/m 8 (in De LetterTuin), groep 3 heeft de nodige boeken in de eigen groep.
- De kinderen en leerkracht(en) van groep 7 verzorgen de inname/uitleen en verzorging van de ruimte. Dit onder begeleiding van Theek 5 (in cursusvorm) en vrijwilligers.
- Er is een ruimte ingericht voor voorlezen/ luisteren en verhalen vertellen voor jonge kinderen: 'Verhaal Centraal', in de lettertuin is er een dergelijke ruimte voor oudere kinderen.
- Er wordt intensief samengewerkt met Theek 5.
- Dagelijks wordt er voorgelezen en zelf gelezen ('Lekker lezen') in de groepen.
- Vier maal per week wordt er groepsoverstijgend gelezen, gericht op interventies voor minder sterke lezers.
- Oudere kinderen zijn voorleesvriendjes voor jongere kinderen.
- Wekelijks zijn er in de groepen 4 t/m 8 boekpresentaties en/of boekenkring.
- Jaarlijks wordt meegedaan aan:
 - De landelijke voorleesdagen
 - De landelijke voorleeswedstrijd
 - De Kinderboekenweek
 - Week van alfabetisering
 - Voorlezen in pyjama
 - De poëzieweek

- De ouders worden uitgenodigd met hun jonge kinderen te lezen.
- Er worden schrijvers of dichters uitgenodigd op school, via Theek 5.
- En wanneer mogelijk wordt aangesloten op actualiteiten.
- Leerkrachten gaan voorlezen in een andere groep.
- Er worden indien mogelijk leesclubs opgezet/voortgezet (voor sterke en zwakke lezers).
- Er worden in het naschoolse programma culturele leesbevorderingsactiviteiten aangeboden. Door de cultuurcoördinator in samenwerking met Theek 5.
- Voor begrijpend lezen wordt er gewerkt met de methode Nieuwsbegrip.
- Er wordt in alle groepen 3 t/m 8 gewerkt met een 'tekst van de week'. Hiermee wordt gewerkt aan woordenschat, begrijpend lezen, technisch lezen.
- Door Theek5 wordt aangegeven welke boeken op school aanwezig zijn en wat nog wenselijk is, zodat de school dit kan aanschaffen.

Specifieke uitwerking van diverse activiteiten:

Lekker lezen

Periode: elke dag voor groep 1 t/m 8

Voor wie: hele school (kinderen **en** leerkrachten)

Tijd: 8:30 – 8:50 uur

- Bij de inloop pakken de kinderen een boek, zoeken een fijn plekje en gaan 'lekker lezen'.
- In de groep zijn afspraken over het lezen gemaakt, bijvoorbeeld:
 - o Zorg dat je genoeg te lezen hebt op je tafel, zodat je tussendoor niet hoeft te lopen.
 - o Drinken of naar de wc gaan doe je niet tijdens het stillezen.
 - o Ga niet naast vrienden of 'vijanden' zitten, en ga zo zitten dat je niemand kunt raken als je je armen uitstrekt.
 - o Nergens op letten.
 - o Geen geluid maken.
 - o Na het lezen kort evalueren (variatie: je logboek invullen, vragenkaartjes voor groep 6 t/m 8, even napraten, stukje voorlezen, mooiste zin kiezen, moeilijkste woord voorlezen, aan een maatje kort vertellen).
- De leerkracht zorgt zelf ook dat hij genoeg te lezen heeft, en kiest een plek vanwaar alle kinderen zichtbaar zijn.
- Voor kinderen die (nog) niet kunnen stillezen kun je luisterboeken inzetten.

Uitvoering: leerkrachten

Kinderboekenweek

Periode: 5 t/m 14 oktober

Thema: Voor altijd jong! met als motto: *Opa's en oma's* De "vaders en moeders op het schoolplein" zijn lang niet altijd meer de ouders van de kinderen. Steeds vaker komt het voor dat de grootouders de rol van ouders een aantal dagen per week op zich nemen. Voor het lezen en voorlezen geldt dat net zo. Bovendien worden veel kinderboeken niet door de ouders, maar door de grootouders gekocht. Hoog tijd om die oma's en opa's eens centraal te stellen tijdens de kinderboekenweek met als motto: voor altijd jong! Tijdens de kinderboekenweek draait alles dus om lieve, gekke,

chagrijnige, wilde, ondeugende, wijze, grappige, stokoude of juist superenergieke opa's en oma's

Voor wie: hele school

- opening op 5 oktober met de hele school, wordt verzorgd door het hele team.
- afsluiting op vrijdagochtend 14 oktober
- in samenwerking met Theek 5 (Ans) de Lettertuint en Verhaal Centraal rond het thema inrichten.
- boekenweekpakket voor elke bouw

Coördinatie: Anja

Uitvoering: door hele team

Poëzieweek

Periode: 26 januari – 1 februari

Dit is aansluitend aan de nationale voorleesdagen.

Eenieder besteedt hier aandacht aan binnen de groep.

Voor wie: hele school

- we hangen de gangen vol met prachtige gedichten. Mét illustraties (evt.gemaakt in Kunstwerkplaats)
- Voor poëzie met jongere kinderen staan veel voorbeelden op internet en in 'De Wereld van het Jonge Kind'.

Coördinatie: Anja

Uitvoering: hele team

Nationale voorleesdagen

Periode: 25 januari – 3 februari

Voor wie: hele school

- 25 januari 18:30 uur start door voorlezen in pyjama voor voorschool t/m groep 4 (door eigen leerkracht)
- Prentenboeken Top10 1x aanschaffen voor de onderbouw.
- Prentenboek van het jaar aanschaffen voor alle groepen in de onderbouw.
- 3 februari afsluiting: groepsoverstijgend voorlezen door leerkrachten.

Coördinatie: Anja

Uitvoering: hele team, met name voorschool t/m groep 4

Voorleeswedstrijd

Periode: Na de herfstvakantie (schoolrondes)

Voor wie: groep 5 t/m 8

- We houden voorleeswedstrijden in de eigen groep. Kinderen mogen zich hiervoor opgeven. Vóór 1 december is er in elke groep een winnaar. Vervolgens mogen de winnaars van de eigen groep het

opnemen tegen de winnaars van de eigen bouw.

- De bedoeling is dat de winnaars van de groepen 7 en 8 voorlezen voor groep 4 t/m 8. Uit elke groep zitten dan ook kinderen in de jury. De winnaar hiervan mag door naar de Oosterhoutse voorleeswedstrijden. Mogelijk gast inzetten als voorzitter.
- Gebruik maken van de landelijke juryformulieren.
- oorkonde per groep.
- Voor 1 december moeten we onze schoolkampioen opgeven (uit groep 7-8).
- informatie via www.denationalevoorleeswedstrijd.nl

Coördinatie: Anja

Uitvoeren: leerkrachten groep 5 t/m 8

Voorleesvriendjes

Voor wie: hele school

Groepen zijn aan elkaar gekoppeld. Groepen 6, 7 en 8 koppelen aan voorschool, KDV en groepen 1-2.

Doelen:

- plezier hebben in lezen
- het plezier samen delen
- kennis maken met 'nieuwe' boeken
- het lezen wordt écht, er luistert iemand naar jou, dus je moet het boeiend voor kunnen lezen en vragen over de tekst kunnen beantwoorden
- steeds beter gaan lezen (techniek en begrip)
- werken aan woordenschatontwikkeling en fonemisch bewustzijn

Ruim voor het voorleesmoment:

- kinderen aan elkaar koppelen
- het kind aan wie voorgelezen gaat worden kiest een boek wat hij of zij graag wil horen

Het boek goed voorbereiden:

- Kom samen met de kinderen op verhaal over voorlezen (wat is goed voorlezen? Hoe doe je dat? Waar let je dan op?)
- Hoe lees je voor aan jonge kinderen? (Waar moet je nu extra op letten? Wat is er anders als je voorleest aan kinderen van je eigen leeftijd?)
- Geef de kinderen voldoende tijd om het verhaal te oefenen en te begrijpen.
- Elke kind selecteert 5 woorden die hij gaat semantiseren (instructie op: uitleggen, uitbeelden, uitbreiden)
- Laat de kinderen in de eigen groep het boek voor elkaar lezen. Geef ze er een evaluatieblad bij waarop ze kunnen noteren wat er al goed gaat en wat er nog beter kan.
- Geef zelf het goede voorbeeld!

Coördinatie: Anja

Uitvoering: voorschool t/m groep 8, muv groep 3-4-5

Veel leesplezier!